

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

ČÍSLO 5
MÁJ 2025
NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXXI.

- Príhovor
- Oznamy a pozvánky
- Na zamyslenie
- Zaznamenali sme v obci
- » Výnimočné jubileum
- » Krížová cesta
- » Mobilný odber krvi
- » Na koho myslíš
- » Čistili sme Mojmirovce
- » Revitalizácia historickej záhrady
- » Poznávanie mongolskej divočiny
- » Výstava Krajina chleba
- » Matičiari bilancovali
- Mojmirovské záhrady
- » Záhradkári hodnotili uplynulý rok
- » Ohňovec slivkový
- Zo života škôl
- » Skutočne zdravá škola
- » Vysádzame stromčeky
- » Školský pohár
- » Súťažno-zábavný kvíz
- » Aprílový koncert žiakov ZUŠ
- Inzercia

Titulka: Pivónie
Foto:
Mgr. Dagmar Kiššová

Zrnko múdrosti:
Pre svet môžeš byť iba jednou osobou, ale pre jednu osobu môžeš byť svetom.
Brandi Snyder

Mojou obcou sú
MOJMIROVCE

Milí čitatelia,

v máji si pripomínáme viacero medzinárodných dní, pričom o väčšine z nich mnohí z nás ani netušia. Napríklad Medzinárodný deň bez diét (6. máj), Medzinárodný deň sťahovavých vtákov (10. máj), Medzinárodný deň biologickej rozmanitosti (22. máj), Európsky deň národných parkov (24. máj) a Európsky deň susedov (27. máj). Medzi najznámejšie však patria Sviatok práce (1. máj), Deň víťazstva nad fašizmom (8. máj) a Deň matiek (každoročne druhá májová nedeľa, tohto roku 11. mája). Zo všetkých vymenovaných našu najväčšiu pozornosť upriamujeme na Deň matiek.

Archeológovia sa domnievajú, že jedným z významov Venuši z obdobia mladšieho paleolitu (40 tis. – 11 tis. rokov p. n. l.), by mohlo byť uctievanie kultu materstva už v tomto období. História osláv materstva siaha až do obdobia antiky, kedy v starovekom Grécku už 250 rokov p. n. l. oslavovali ženu ako dárkyňu života. Tieto oslavy na počesť matky všetkých bohov trvali zvyčajne až tri dni. Starovekí Rimania taktiež oslavovali sviatok Matronalia, ktorý bol zasvätený bohyni Juno.

Deň matiek v dnešnej podobe sa začal oslavovať v 16. storočí v Anglicku, kedy sa v tento deň služobníctvo žijúce v príbytkoch svojich pánov mohlo vrátiť domov k svojim matkám a stráviť s nimi deň. Deň matiek ako sviatok oslavovaný v druhú nedeľu v roku bol prvýkrát vyhlásený v roku 1914 a do Československa tento sviatok prišiel v roku 1923 zásluhou dcéry prezidenta Tomáša G. Masaryka, Alice Masarykovej. Počas bývalého režimu bol sviatok nahradený Medzinárodným dňom žien a tradícia bola obnovená až po roku 1989.

Deň matiek je sviatkom, ktorý vyzdvihuje materskú lásku, obetavosť a úlohu matiek v rodine a spoločnosti. Tento deň sa oslavuje v rôznych krajinách a zvyčajne zahŕňa darovanie kvetov, prianí alebo iných pozorností. Úloha matky v rodine je veľmi významná. Matky sú často považované za hlavných opatrovníkov a poskytovateľov emocionálnej podpory či psychologickej podpory, ktorou prispievajú k celkovému šťastiu a zdraviu rodinnej atmosféry. Matky zohrávajú kľúčovú úlohu vo výchove a vzdelávaní svojich detí, pomáhajú im rozvíjať hodnoty, morálne zásady a životné zručnosti. V mnohých prípadoch sa matky starajú o domácnosť, vrátane plánovania jedla, nakupovania a udržiavania poriadku. Matky často predstavujú vzor pre svoje deti. Učia ich, ako sa správať a reagovať v rôznych situáciách, čo má dlhodobý vplyv na ich charakter a správanie. Mnohé matky sa snažia skombinovať prácu s rodinným životom, čo vyžaduje vysokú mieru organizácie a flexibility. Oslava Dňa matiek je teda príležitosťou na vyjadrenie vďaky a uznania matkám za ich úsilie a obetavosť v rodine. Je dôležité si uvedomiť a oceniť ich prínos nielen v tento deň, ale aj počas celého roka. Preto všetkým matkám vyslovujeme úprimné poďakovanie za ich starostlivosť a lásku, ktorou nás neustále obdarúvajú a vytvárajú harmonické vzťahy.

Ing. Tomáš Poledník, predseda redakčnej rady

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan - mesačník
obce Mojmirovce
Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269,
telefón: 037/7798268,
e-mail:
starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:

Predseda:
Ing. Tomáš Poledník
Členovia:
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Dagmar Kiššová
Tatiana Tóthová
Mgr. Anna Velebná

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený v
elektronickej verzii (PDF)
na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovíč
PANTER PMD s.r.o. Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

Životné jubileum našej rodáčky

Život človeka je pretkaný mnohými cestami, z ktorých každá je jedinečná a neopakovateľná. Každá cesta života nás učí hodnotám, prináša situácie radosti, ale aj kríže a bolesti. V prvých jarných dňoch sa v tomto roku dožila významného **životného jubilea 100 rokov** najstaršia občanica Mojmiroviec **Mária Horváthová**.

Milá pani učiteľka, v piatok 21. marca ste otvorili stú stranu knihy Vášho života, ktorá je plná príbehov obetavosti, láskavosti, srdečnosti a dobra. Pre Vašich najbližších, ale aj pre nás prinášate inšpiráciu za neochvejnosť a vytrvalosť v mravných hodnotách, ktoré sú v dnešnej dobe často veľmi vzácne. V mene vedenia obce Mojmirovce a občanov Vám chceme zo srdca zblahoželať a popriať pevné zdravie a šťastie. Prajeme Vám, aby ste i naďalej pociťovali lásku Vašich najbližších a tešili sa z každého spoločného okamihu, ktorý Vám život prinesie.

Všetko najlepšie...

Mgr. Dagmar Kiššová
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

POZVÁNKY

* Felix villa o.z. pozýva občanov na podujatie pod názvom **Mojmirovské folklórne slávnosti 2025**, ktoré sa uskutočnia v **sobotu 31. mája 2025 od 13.30 hod. v krásnom prostredí areálu strelnice PZ Mojmirovce**. V programe sa predstavia folklórne súbory z rôznych kútov Slovenska a Moravy, ktoré sa postarajú o deň plný hudby, spevu, tanca a autentického ľudovej kultúry. Okrem skvelých vystúpení na účastníkov čakajú aj poľovnícke špeciality od PZ Mojmirovce, lahodné občerstvenie, vynikajúce víno z PD Mojmirovce, stánky s remeselnými výrobkami a bohatá tombola so zaujímavými cenami. Po skončení vystúpení bude program pokračovať voľnou zábavou s diskžokejom, ktorý vás roztancuje až do neskorých večerných hodín. Vstupné na podujatie: dospelí 15,90 eur, ZŤP 7,95 eur, deti do 12 rokov a doprovod zdarma.

* OZ INŠPIRÁCIA v spolupráci s Materskou školou Mojmirovce a ostatnými spoločenskými organizáciami v obci pozýva všetkých občanov na podujatie **Deň chleba a Deň rodiny 2025**, ktoré sa uskutočnia v **sobotu 7. júna 2025 od 10.00 hod. v areáli pri Kultúrnom dome Mojmirovce**. V hlavnom programe vám budú ponúknuté ukážky pečenia chleba v kamenných peciach, príprava a ochutnávka Pukan-ských párencov a Brhlovských buchiet, škola kváskovania a členmi spoločenských organizácií pripravené rôzne dobroty. Zo sprievodných aktivít vás čaká vystúpenie detí z MŠ Mojmirovce a vystúpenie ženskej speváckej skupiny z Hrušova, LH Hruška, DFS Cifrička a ženskej speváckej skupiny Urminčanka pod vedením Miloša Bobáňa. Nebudú chýbať ani rôzne atrakcie pre deti. Tešíme sa na vás!

Hraná krížová cesta

V Piatok utrpenia Pána sme si sprítomnili posledné udalosti z Ježišovho života - jeho utrpenie, mučenie, ukrižovanie a pochovanie hranou krížovou cestou.

Mladí farníci, pripravujúci sa na sviatosť birmovania, z evanjelií spracovali situácie do jednotlivých zastavení a doplnili rozjimaniami a modlitbami, ktoré sprevádzal spev detí pod vedením PaedDr. Márie Eliašovej. Pobožnosť hranej krížovej cesty sa odohrala v exteriéri Kostola sv. Ladislava. Božia prozreteľnosť zapracovala aj s počasím. Sychravé a upršané predpoludnie o 13.00 hodine vystriedalo vyjasnené počasie, ktoré bolo predzvesťou zamyslieť sa nad Božou silou, ktorú pocítili všetci prítomní. Výkony účinkujúcich uzrejmili v nás nádej na večný život v nebeskom kráľovstve.

Poďakovanie za možnosť prípravy, nacvičovania krížovej cesty na fare i v okolí kostola a za duchovné vedenie patrí vdp. Jozefovi Markovi a všetkým zúčastneným.

Mgr. Mária Jankulárová
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

NA ZAMYSLENIE

Vážení spoluobčania,

dlho som váhala a rozmýšľala o tom, či mám svoje myšlienky, ktoré ma už dlho zamestnávajú, zverejniť alebo nie. Napokon som bola donútená sledom udalostí tak urobiť aj napriek tomu, že riskujem, že sa okolo mňa vytvorí dymová clona a vznikne vlna odmietania či nepochopenia. Žijeme však v spoločensky náročnej dobe, kedy by sme mali konsolidovať nielen naše financie, ale hlavne medziľudské vzťahy, ktoré sa momentálne veľmi zhoršujú.

Možno je to odrazom správania aj tých, ktorí sú na čele našej krajiny. Každý deň vidíme na televíznych obrazovkách a počujeme z médií osobné útoky, prejavy neúcty, arogancie a neporozumenia voči tým, ktorí majú iný názor alebo sú v rámci svojej činnosti niečím výnimoční. O to horšie sa mi o tom hovorí, keď neporozumenie, netolerancia až nezdravá súťaživosť sa prejavujú na pôde inštitúcie, ktorá by mala byť príkladom

a kde by sa všetky vedomosti, schopnosti a pozitívna energia mala spojiť a venovať generácii, ktorá príde po nás a bude tou hnacou silou, ktorá našu obec a celú spoločnosť bude viesť k lepšej a spokojnejšej budúcnosti.

V minulosti bola naša obec oázou pokoja, tolerance, vzájomnej úcty a porozumenia. Ľudia sa podporovali a pomáhali si v každodenných činnostiach. Jej kolorit sa však mení a nie je to spôsobené výstavbou nových rodinných domov, ale mení sa aj mentalita a správanie jej obyvateľov.

Prialo by som si, aby sa medzi nás vrátila tolerancia, úcta, spolupatričnosť a porozumenie. Očistíme svoju myseľ a otvorme svoje srdcia, lebo len tak sa budú dať tvoriť nové hodnoty, slúžiace k prospechu nás všetkých a nie len jednotlivcov.

Eva Ďurčanská

Mobilný odber v Mojmírovciach

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža Mojmírovce v spolupráci s Národnou transfúznou stanicou Nitra zorganizoval 25. marca 2025 prvý mobilný odber v tomto roku.

Mobilného odberu sa zúčastnilo 50 darcov, z toho traja prvodarcovia. K odberu mohli pristúpiť 43, čo znamená, že sa z Mojmíroviec odviezlo 19 350 ml vzácnej tekutiny. Traja darcovia dosiahli bronzovú plaketu, k čomu im srdečne blahozeláme. V kultúrnom dome to ožilo ešte viac po príchode škôľkarov z MŠ Mojmírovce. Menšie deti potešila húkajúca sanitka a predškôláci sa naučili aké krvné skupiny existujú, ktorá z nich je najvzácnejšia, a tiež mali možnosť zistiť, aká je teplota krvi ihneď po odbere, či obzrieť si ocenenia darcov.

Poďakovanie patrí všetkým darcom, ktorí sa rozhodli prísť a darovať najvzácnejšiu tekutinu, skvelému personálu z NTS Nitra, našim sponzorom TAURIS MOJMÍROVCE,

PD MOJMÍROVCE Ing. Schultzovi, COOP JEDNOTA MOJMÍROVCE Ing. Škerlíkovej, OBCI MOJMÍROVCE, p. Tóthovej a dobrovoľníkom p. Černekovej, Baraníkovej, Rumanovskej, Poláčkovej, Šmitalovej, Minárikovej a p. Minárikovi, ktorí sa odberu zúčastnili a pomohli s prípravami.

Mgr. Zuzana Švarc Harisová,
MS SČK Mojmírovce

Na koho myslíš, keď si pripínaš narcis?

Už 29 rokov spája Deň narcisov stále väčšie množstvo ochotných ľudí, v spoločnom úsilí podporovať včasnú diagnostiku obávaného ochorenia rakoviny, jej účinnú liečbu, poradenstvo a starostlivosť o postihnutých.

Vo štvrtok 10. apríla 2025 niekoľko dobrovoľníkov MS SČK Mojmírovce, pedagógov a žiakov miestnej základnej školy už tradične priplo žltý kvet narcisu našim spoluobčanom v rámci 29. ročníka zbierky. Organizuje ju Liga proti rakovine, v tomto roku s mottom Na koho myslíš, keď si pripínaš narcis?

Vďaka vám má veľkú silu, ktorá reálne pomáha. Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli mnohým zmeniť 10. apríl na lepší deň a malým žltým narcisom finančne prispeli v zbierke na Ligu proti rakovine celkovou sumou 1151,48 eur. Ďakujeme.

Július Minárik

Revitalizácia historickej záhrady Kaštieľa Mojmirovce

Nadácia Mojmír v júli 2024 začala realizáciu cezhraničného projektu Kaštieľové parky v Mojmirovciach a Lábatlane (Castle-parks in Mojmirovce and Lábatlan, akronym: #replantparks, kód: HUSK/2302/1.2/094) v rámci Programu Interreg Maďarsko-Slovensko. Projekt zameraný na ochranu biodiverzity a rozvoj zelenej infraštruktúry je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) vo výške 1 519 697,40 eur a jeho ukončenie je plánované na jún 2026.

Revitalizácia sa zameriava na oživenie parku environmentálne šetrným spôsobom na moderný, ekologický, udržateľný a atraktívny priestor, za súčasného zachovania jeho historickej hodnoty. V rámci projektu dôjde k obnove prístupových ciest a chodníkov, vrátane zabezpečenia bezbariérového vstupu, čím sa zlepši dostupnosť priestorov a komfort návštevníkov. Dôležitou súčasťou prác je aj výsadba nového trávniku, stromov, kríkov, trvaliek a kvetinových záhonov. Tieto opatrenia prispievajú k výraznému zvýšeniu druhovej rozmanitosti, zlepšeniu mikroklimy a rozšíreniu tieňovej plochy v letných mesiacoch. Historické dreviny budú ošetrované, poškodené nahradené novými a v súlade s princípmi ekologického hospodárenia dôjde aj k inštalácii závlahového systému s využitím dažďovej vody. Vodozádržné opatrenia budú napojené na existujúcu infraštruktúru, pričom dažďová voda bude zachytávaná, filtrovaná a využívaná priamo v areáli. Významným krajinným prvkom projektu bude umelo vytvorené jazero, ktoré bude plniť nielen estetickú a relaxačnú funkciu, ale zároveň posluží ako vodný biotop podporujúci biodiverzitu. K oddychovým funkciám prispeje aj novovybudovaný altánok. Po parku budú rozmiestnené informačné tabule, ktoré návštevníkom priblížia jeho prírodné a historické hodnoty, ako aj význam realizovaných opatrení z ekologického hľadiska. Vzdelávací rozmer bude zároveň posilnený prostredníctvom sprievodných aktivít – environmentálnych workshopov a exkurzií.

Projekt je realizovaný v úzkej spolupráci s maďarským mestom Lábatlan, ktoré podobne ako Mojmirovce čelí dôsledkom klimatických zmien a degradácie zelených plôch. V Lábatlane prebehne revitalizácia Gerendayovej záhrady a časti pobrežia Dunaja, pričom na ploche viac ako 6 700 m² dôjde k obnoveniu zelene, výsadbe desiatok stromov a kríkov, inštalácii zavlažovacieho systému a solárneho osvetlenia, vytvoreniu oddychových zón a osadeniu edukatívnych informačných tabulí. Do aktivít bude zapojená aj miestna komunita prostredníctvom dobrovoľníckych akcií a odborných prednášok.

Spoločným cieľom oboch partnerov je budovanie udržateľnej zelenej infraštruktúry, ktorá prispeje k zvýšeniu kvality života miestnych obyvateľov, ekologickej stabilite územia a adaptácii na zmenu klímy. Projekt umožňuje vzájomnú výmenu osvedčených postupov a inovatívnych riešení v oblasti krajiny architektúry a biodiverzity. Partnerstvo zároveň vytvára základ pre dlhodobú spoluprácu v oblasti ochrany prírody či rozvoja udržateľného turizmu. Výsledkom bude zelenší, zdravší a odolnejší región, ktorý spája kultúrne dedičstvo s moderným ekologickým prístupom.

Podrobnejšie informácie o Programe Interreg Maďarsko-Slovensko nájdete na odkaze www.interreghusk.eu.

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte:

Mgr. Eva Kozárová

projektová manažérka, Nadácia Mojmír

E-mail: ekozarova@kastielmojmirovce.sk

+421 907 673 575

<https://nadaciamojmir.kastielmojmirovce.sk/>

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Poznávanie mongolskej divočiny

Dňa 4. apríla 2025 o 17.00 hod. sa v Regionálnom múzeu v Mojmirovciach konala beseda s prof. Mgr. Ivanom Balázom, PhD. o poznávaní mongolskej divočiny. Besedy sa zúčastnili aj ďalší dvaja účastníci expedície, Mgr. Jakub Košša a Mgr. Ankhbayar Lkhagvasuren z Mongolska. Besedu otvoril starosta obce Mojmirovce, Mgr. Martin Palka.

Profesor Baláž začal svoje rozprávanie kvízom o Mongolsku, následne uviedol základné fakty o tejto 19. najväčšej krajine sveta a potom sa venoval opisu, zaujímavostiam a zážitkom z dobrodružnej expedície mongolskou púšťou, stepom a okrajom lesného prostredia.

Pod záštitou Katedry ekológie a environmentálnej Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v spolupráci s Mongolskou národnou univerzitou a Mongolskou akadémiou vied, sa tím odborníkov v lete 2024 zameriaval na štúdium ekosystémov a biodiverzity v rôznych oblastiach Mongolska.

Expedícia priniesla cenné údaje o faune a ekologických vzťahoch, ktoré odкрývajú bohatstvo prírodného dedičstva tejto krajiny.

Tím expedície viedli prof. Ivan Baláž, PhD. a Mgr. Imrich Jakab, PhD., ktorí spolu s doktorandmi Mgr. Jakubom Koššom, Mgr. Ankhbayarom Lkhagvasurenom a študentkou Munkhzulou Buyantogtokh zozbierali dôležité informácie o mongolskej prírode.

Prvou zastávkou výpravy bolo údolie Jolyn-Am v Národnom parku Gobi Gurvansajchan, ktoré svojím zamrznutým prostredím ponúka kontrast k nehostinným podmienkam púšte Gobi. Napriek tomu je táto lokalita domovom rôznych živočíšnych druhov, ktoré tu našli útočisko v mikroklimáte údolia. Medzi najzaujímavejšie patrí sup tmavohnedý (*Aegypius monachus*), ktorý hrá kľúčovú úlohu v potravnom reťazci, ale aj myšiak východný (*Buteo hemilasius*) a haja tmavá (*Milvus migrans*). Tieto druhy sú charakteristické nielen pre Mongolsko, ale aj pre širší región Palearktickej oblasti. Medzi zaujímavé druhy cicavcov patrí kozorožec sibírsky (*Capra sibirica*) a ovca argali (*Ovis ammon*), ktorý obýva strmé horské oblasti a dokáže prežiť aj v extrémnych podmienkach.

Taktiež bol pozorovaný syseľ dlhochvostý (*Spermophilus undulatus*), ktorý je dôležitým článkom potravinového reťazca, a líška korsak (*Vulpes corsac*), ktorá sa adaptovala na miestne podmienky. Pozorované boli tiež pišťuchy (pišťucha krátkochvostá – *Ochotoma daurica*, pišťucha Pallasova – *Ochotoma pallasii*).

Ďalšou fascinujúcou lokalitou bol Bayanzag, známy aj ako „Ohnivé skaly“. V tejto významnej paleontologickej lokalite expedícia zdokumentovala prítomnosť pieskomila južného (*Meriones meridianus*), ktorý sa dokonale prispôbil extrémnym podmienkam púšte. V tejto oblasti sa vyskytujú aj gazely džejran (*Gazella subgutturosa*), ktoré preukazujú vysokú vytrvalosť a schopnosť prežiť v drsných podmienkach púšte. Podobné adaptácie má aj ťava divá (*Camelus ferus*).

Vodopád Ulaan Tsutgalan v údolí Orkhon bol ďalšou významnou zastávkou expedície. Tento malebný prírodný úkaz slúži ako útočisko pre mnoho druhov. Medzi pozorované vtáky patrí žeriav popolavý (*Grus grus*) známy svojimi migráciami, ale aj kazarka hrdzavá (*Tadorna ferruginea*), ktorá je známa svojím jedinečným spôsobom lovu a hniezdenia. Okrem vtákov sa v tejto oblasti nachádzajú aj rôzne cicavce, ako svišť mongolský (*Marmota sibirica*) a hraboš Brandtov (*Lasiopodomys brandtii*).

Jedným z vrcholov expedície bol Národný park Chustaji Nurú na ochranu koňa przewalského (*Equus ferus przewalskii*). Tento kôň sa

vďaka medzinárodným reštitučným programom opäť vracia do prírody, čo je významným úspechom v oblasti ochrany prírody.

Na záver prof. Baláž pripravil zosrieh videí mapujúci priebeh výskumnej expedície v Mongolsku a Ankhbayar Lkhagvasuren účastníkom besedy zaspieval krásnu mongolskú pieseň, ktorá je vyznaním lásky matke. Po prezentácii nasledovala aj zaujímavá diskusia.

Mgr. Dagmar Kiššová
Foto: Mgr. Jakub Košša

Krajina chleba a výstava diel Roberta Žilíka

Na veľkoplošných kartónoch (60 x 85 cm) je **Krajina chleba** ako dielo (obrázky krajiny na ploche tvorené bodom, liniou, plochou a farbou).

Silueta, či obrys hory, vŕšku, dediny, stromu je odtlačok duchovnej krajiny. Krajinka beží, uteká, ponáhľa sa skrze rytmus alejí stromov rastúcich vedľa ciest. Cesty ležia – stromy bežia. Neviditeľné v krajine je viditeľné skrze zem, skalú, strom, vodu. Napríklad vzduch, zvieri zem,

ohýba rastlinu, láme skalú, vlní vodu, zemská príťažlivosť kotúľa kamene, ženie vodu, žiara zapáľuje les, koncentrovaná energia tvorí príbeh. Odhmotnený svet stúpa hore ako dym letiaci do oblohy. Stopy mrakov, vody, vetra vidíme v tradičnej ornamentike na výšivkách, v rezbách, v štukovej výzdobe stien domov, v cifrách huslistu. A to všetko v premenách svetla a tmy... Je to duchovná topografia „obilného košíka“ Slovenska vyjadrená elementárnymi výtvarnými výrazovými prostriedkami s redukciou vizuálnych detailov do podstaty ľudského bytia v časopriestorovom vnímaní autora žijúceho v epicentre Krajiny chleba. Autor sleduje energiu tvarov (vodné toky), línie horizontu poľa a oblohy, krajinotvorné hodnoty dominanty a oštinata stromov, geografické zvláštnosti v súčinnosti s historickým zásahom človeka do Krajiny chleba (vplyv rieky a premeny kraja na poľnohospodársku veľkovýrobu), človeka v krajine – krajinu v človeku (legendy, činy), viac diania než bytia (príbehy živlov), pomínutelnosť a faktor premeny Krajiny chleba i človeka.

V Regionálnom múzeu v Mojmírovciach (23. marca – 3. apríla) bola Krajine chleba venovaná výstava kresieb, esejí, poézie, sôch, fotografií a inštalácie – neolitické pole. Pred otvorením samotnej výstavy vystúpili zaujímaví hostia. Manželia Baľákoví zo Živej záhrady n. o. (www.zivazahrada.sk) rozprávali o pôde a jej liečení. Manželia Veisoví a Uhliríkoví nás oboznámili s iniciatívou Chráňme si naše (www.chranime-sinase.sk), ktorá bojuje proti výstavbe chemickej

baterkárne na úrodnej roli pri Šuranoch. Ekológ z Katedry ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre, prof. Ivan Baláž, nás oboznámil s biodiverzitou Nitrianskeho kraja. Slova sa ujal aj Miloš Zverina, ktorý hovoril o poslaní Slavice. Mladý poľnohospodár Tomáš Blažek podal svedectvo o radoch i starostiach nastupujúcej generácie v tomto rezorte. Priniesol zopár svojich produktov – mak, makový i pestrecový olej. Gabriel Rehák nás pozval do Starého Klíža – do svojho rozprávkového kráľovstva.

Potom nasledovalo odovzdanie ceny Hviezda RODa výnimočným osobnostiam: Ide Rapačovej, významnej slovenskej herečke a Emilovi Pálešovi, sofiológovi, spisovateľovi, filozofovi. DROPiK o. z. každoročne oceňuje Hviezdou RODa dve osobnosti za ich kultúrne, umelecké, vedecké, organizátorské, vlastenecké diela i činy. O kultúrny program sa postarali členovia MO Matice slovenskej v Mojmírovciach a spevácky zbor Škovránok pod vedením Mgr. Márie Žilíkovej-Mandákovovej, PhD., DiS. art.

Poďakovanie patrí Tatiane Tóthovej a mojmírovským kuchárkam za ich chutný kalkíš, štrúdle, pagáče, spoluorganizátorovi Regionálnemu múzeu v Mojmírovciach a pánu starostovi Martinovi Palkovi za spoluprácu pri udeľovaní cien, za pohostinnosť i za veľkú podporu kultúry v obci Mojmírovce.

Napokon, vďaka patrí vám všetkým, priateľia, ktorí ste v nebyvalom počte prijali pozvanie na podujatie Krajina chleba.

PaedDr. Robert Žilík

Dni parkov a záhrad v Mojmírovciach, 2019

Matičari MO MS v Mojmírovciach bilancovali

Miestny odbor Matice slovenskej v Mojmírovciach priebežne dokumentuje pamiatky hmotného i nehmotného dedičstva regiónu s presahom do iných regiónov Slovenska. Má za sebou bohatú činnosť: zber slovesnosti, knižné publikácie (Edícia Región a Čas – osem kníh, tri brožúry), šesť CD, prednášky, umelecko-publicistické programy (fašangi, žatva a dožinky, ko-

ledy a betlehemské hry, jarné obradové zvyky), výstavy kresieb, máp, fotografií, textov faktografického i umeleckého charakteru (Rod - rodina - národ, Krajina chleba, Deň nášho chleba, Deň nyckelharpy, Deň parkov a záhrad, Landart v parku...), podcasty (fašangi, Pastírové stávajú, Vínečko od Nitry – v štádiu prípravy), videofilmy k jednotlivým obdobiam kalendárneho cyklu (vianočné, fašangi, jarné, žatevné, Bol raz jeden Celko), výskumy zaniknutých reálií materiálnej i duchovnej povahy (školské rehole, zemianstvo v Urmíne, problematika majerského hospodárstva v urmínskom kraji, gajdošské hudobné tradície v urmínskom kraji, zber trojrozmerného materiálu

Trojkráľový koncert vo Vieske nad Žitavou, 2024

– tkaniny, textilie odevné, náradie, umeleckomeselné artefakty, výchovno-vzdelávacie podujatia), príprava a realizácia pamätných tabúl významným osobnostiam – Blúderi, Jozef Zamba, Ján Domasta, arcibiskup Ján Sokol, tabule areálov Hunyady, Aldobrandini, Šarga majir, Boronkay, mestský vršek Urmín. Príprava a realizácia sprevádzania hostí a návštevníkov po vybraných miestach starého Urmína, environmentálny monitoring a dokumentácia významných stromov a minibiotoptov v regióne.

MO MS v Mojmirovciach priebežne spolupracuje s obcou Mojmirovce, Regionálnym múzeom v Mojmirovciach, so ZŠ a OUI v Mojmirovciach, s penziónom Bruder, s Kúriou Stará pošta, s Okres-

ným archívom v Ivanke pri Nitre, s Urmínskym mlynom o. z., Kaštieľom Mojmirovce, hudobným združením Musicantica Slovaca, súborom Škovránok, Domom Matice slovenskej v Nitre, DROPiK o. z., s osobnosťami ako Ida Rapaičová, Ján Greššo, Emil Páleš, Peter Kerestész a Drahomíra Pechočiaková.

Bola založená FB stránka Spolok cedronských regionalistov, priebežne sa realizuje údržba 105-ročného ľudového domu predkov Dušana Mosnáka vo Svätoplukove.

PaedDr. Robert Žilík,
predseda MO MS v Mojmirovciach

Pri hrobe gajdóša Jozefa Zamba, Mojmirovce, 2025

Záhradkári hodnotili uplynulý záhradkársky rok 2024

Dňa 5. apríla 2025 sa v príjemnom prostredí Kultúrneho domu v Mojmirovciach stretla členská základňa ZO SZZ Mojmirovce na Výročnej členskej schôdzi (VČS). Zrekapitulovali sme udalosti uplynulého roka a vytýčili si nové ciele na rok 2025. VČS schválila pokračovanie výboru v doterajšom zložení. Zvolili sme delegáta na okresnú konferenciu – Ing. Jána Košinu. Program svojím spevom slovenských ľudových piesní spestrili aj naše spievajúce členky – Spievajúce záhradkárky.

V roku 2024 naši záhradkári plnili svoj program a skrášľovali obec Mojmirovce, vysádzali nové stromčeky, udržiavali zeleň. Zorganizovali bezplatne prednášku o ochrane rastlín. Dominantnou činnosťou boli účasti na výstavách. Miestna Výstava ovocia, zeleniny a kvetov počas Dní obce bola pastvou pre oči. Grilované ovocie a ovocie v tekutom stave poškodilo chuťové pohárik návštevníkov. Počas výstavy žiaci ZŠ ukázali svoju zručnosť pri aranžovaní kvetov pod vedením Lucie Franclovej. Deti získali: 1. miesto Vivien Kučerová, 2. miesto Karolína Michalíková a 3. miesto Miriana Slížová.

Na 28. ročníku celoslovenskej súťaže O najkrajšie jablko 2024 bolo jablko Jozefa Košťála – odroda Matkino - bolo vyhodnotené ako ôsme najkrajšie jablko na Slovensku spomedzi 400 vzoriek. Medzi najkrajšie jablká v okrese Nitra úspešne zabojovali: Angelika Pavlová, ktorá získala 2. miesto za odrodu Jonagold, 3. miesto Miroslav Brada za odrodu Granny smith a 6. miesto Zlatica Porhajašová – za odrodu Florina.

Na výstave Agrokomplex 2024 v Nitre v rámci okresnej výstavy bolo udelené 2. miesto za NAJKRAJŠIU KOLEKCIU Ing. Františkovi Visolajskému. Ďalej z našich členov získala ocenenie Zlatica Porhajašová, a to 2. miesto za KOLEKCIU OVOCIA.

Odborná porota udelila v rámci celoslovenskej súťaže Silvestrovi Kellnerovi 1. miesto NAJKRAJŠIA KOLEKCIA 2024 a Ing. Františkovi Visolajskému 1. miesto za ZELENINU ROKA 2024.

Aj vlani sa naši školáci zúčastnili okresného kola vedomostnej súťaže Mladý záhradkár. Prvé miesto s plným počtom bodov obsadila Nela Palková a druhé Lilien Gabaj. Žiaci sa zúčastnili aj výtvarnej súťaže Môj sen o záhrade, kde prišlo vyše 1000 výtvarných prác. Z našej školy boli ocenené: Lesana Balážová, Tamara Šikovancová a Dana Rácová.

V apríli nás na celoslovenskej súťaži vo floristike, ktorú organizoval RV SZZ, úspešne reprezentovala žiačka Tereza Benčíková, ktorá získala najvyššie ocenenie, t. j. 1. miesto.

Vedomosti museli žiaci predviesť aj na cyklotúre do okolia našej obce, kde absolvovali záhradkársky kvíz. Ďakujeme Ranču Equifarm z Veľkej Doliny za vytvorené prostredie. Počas MDD v obci sme zorganizovali kvíz pre deti v oblasti spoznávania a pestovania plodín v záhradách.

Naše gulášové družstvá pri rôznych príležitostiach navarili chutné guláše aj kapustnicu.

Koncom roka sme zorganizovali degustáciu destilátov a aj prednášku o príprave kvalitného destilátu. V priebehu roka sme stihli navštíviť tematické záhradkárске výstavy na Slovensku a aj v Rakúsku a pozreli sme sa aj na krásne záhrady pri zámkoch a kaštieľoch v Južných Čechách.

Na záver sa predseda ZO Ing. Róbert Taškár poďakoval členom výboru za zodpovedný prístup pri organizovaní jednotlivých podujatí. Poďakoval všetkým prítomným za ich účasť na výročnej členskej schôdzi a za aktivity zrealizované v záhradkárskom roku 2024.

Po skončení oficiálnej časti mohli všetci prítomní pri chutnej večeri, sladkom pokušení a výbornom vínku diskutovať a riešiť aktuálne záhradkárске otázky, témy a problémy. Do pohody nám zahral Peter Belák.

SZZ ZO Mojmirovce ďakuje za pomoc a finančnú podporu vedeniu obce Mojmirovce a vedeniu PD Mojmirovce. Za spoluprácu ďakujeme i školám a spoločenským organizáciám v

obci, hlavne COOP Jednote, Jednote dôchodcov Slovenska, Slovenskému Červenému krížu, poľovníkom, športovcom, hasičom, OV SZS Nitra, Kaštieľu Mojmirovce a Regionálnemu múzeu Mojmirovce. Ďakujeme za podporu a pomoc našim darcom a sponzorom.

doc. Ing. Jana Ivanič Porhajašová, PhD.,
Ing. Róbert Taškár

Foto: Mgr. Juraj Švarc

Ohňovec slivkový - fascinujúci svet huby

Rýchle a masívne znečisťovanie ovzdušia na planéte Zem a obzvlášť nad celou Európou má za následok nerovnováhu pH. Kyslosť, nazývaná i acidóza alebo vodíkový exponent a označovaná ako pH je číslo, ktorým sa v chémii vyjadruje, či vodný roztok reaguje kyslo alebo zásadito. PH vodných roztokov nadobúda hodnoty od 0 do 14.

Faktom je, že denne preletí nad Slovenskom cca 2 300 lietadiel (dopravné a nákladné). Priemerná spotreba dopravného lietadla je 3 litre leteckého benzínu (kerazínu) za sekundu. Letecká doprava je preto zodpovedná za najväčšiu produkciu emisií skleníkových plynov, najmä oxidu uhličitého (CO₂) a kondenzátu znečistených vodných pár do ovzdušia. Prečo sa tak deje? Lebo letecká doprava je rýchla, relatívne najbezpečnejšia a cenovo najlacnejšia. Avšak druhá strana mince je, čo sa stane so spalínami, veď nič nefunguje bez energie. Spálený benzín, ktorý často vidíme pri pohľade na oblohu vo forme bielych čiar nie je hoax, je to pravda. Spaliny spolu s vodnou parou, ktorá je neustále v ovzduší, sa spoja a vo forme vodných pár – (kyslých) dažďov postupne klesajú do zemskej atmosféry. Končia na zemskom povrchu, pretože stále platí zemský geotropizmus (zemská príťažlivosť). Takto kontaminované ovzdušie je rajom pre vírusy, baktérie, riasy, huby, machy a lišajníky. Postupne sa dostávajú do vody, pôdy rastlín, živočíchov a nakoniec do ľudského organizmu. Ak k tomu pridáme exhaláty z fabrik, spaľovní a exhaláty z automobilov, máme excelentne znečistené prostredie.

V ovocných sadoch huby často ani neregistrujeme, no tieto zvláštne drevnaté útvary vyrastajúce na kmeňoch sliviek a starých konároch sa môžu stať hrobárom celého sadu. Jedna z takých-

to nenápadných, no ekologicky významných húb, je ohňovec slivkový (Phellinus pomaceus). Je to huba, ktorá patrí do čeľade kožovitá (Hymenochaetaceae). Tento druh je známy svojou schopnosťou rásť na rôznych druhoch stromov, najmä však na ovocných stromoch. Ohňovec slivkový je veľmi zaujímavý nielen pre mykológov, ale aj pre ovocinárov. Huba svojím prívlastkom dokazuje, že najviac sú ňou napadnuté slivky. Veľmi často ju uvidíme popri cestách na kmeňoch starých mirabeliek.

Ohňovec slivkový je viacročná huba, ktorá vytvára trvalé plodnice. Plodnice sú viacročné, zvyčajne polkruhovitého alebo vejárovitého tvaru a môžu dosahovať priemer až 30 cm. Farba plodníc je tmavohnedá až čierna, povrch je hladký alebo jemne zvrásnený, často pokrytý jemnými chlpkami. Spodná strana plodníc má rúrkovitú štruktúru s malými pórmí, ktoré sú svetlohnedé až žltkasté. Huba nie je jedlá, ale slúži ako indikátor zdravotného stavu stromu. Ohňovec slivkový sa začal výrazne šíriť po roku 2000. Hlavný dôvod bol ten, že veľa socialistických záhradkárskeho osád a ovocných sádov zostalo bez majiteľa, začali pustnúť a postupne zanikli (sad Veľká Dolina, Jabložovo, Myjavsko a ďalšie). Huba infikuje stromy cez neošetrené rany alebo mrazové praskliny v kôre a postupne rozkladá drevo, čo pri neošetrení vedie k vyschnutiu stromu. Často však napáda oslabené stromy alebo staršie jedince. Napadnutý strom je oslabený, drevo sa stáva mäkkším a vláknitým, až sa rozpadá. Príznakom, že drevo je napadnuté hubou, môžu byť aj suché konáre, menej plodov a odumieranie koruny stromu. Strom sa snaží zachrániť a zo zeme vyháňa odzemky, ktoré sa často snažia nahradiť pôvodný strom.

Ohňovec slivkový sa vyskytuje najmä v miernom podnebí, kde preferuje vlhké a tienisté lokality. Napriek tomu, že ho považujeme za škodcu, má niekoľko dôležitých ekologických funkcií. Premieňa napríklad tvrdé drevo na živiny, ktoré sa vracajú do pôdy a tieto sú dostupné pre iné organizmy. Tým, že spôsobuje hnilobu, rozkladá drevo a zanecháva mäkké vláknité zvyšky. Takto pomáha kolobehu živín a tvorbe humusu. Spóry a tkanivo ohňovca môžu byť potravou pre mikroorganizmy a larvy hmyzu. Staré, napadnuté stromy s dutinami sa stávajú hniezdiskami pre sýkorky, ďatle, škorce, sovy, divé včely alebo úkrytmi pre netopiere a drobné hlodavce. Hoci je ohňovec slivkový v sadoch nežiaduci, je potrebné dodržiavať fytošaniárne

opatrenia a v prípade ochorenia stromov riešiť ochorenie s rastlinolekárom z ÚKSÚPU a nasaď liečbu fungicidmi.

Šírenie ohňovca slivkového prebieha prostredníctvom spór, ktoré sa uvoľňujú z plodníc a šíria sa vetrom, na nohách vtákov alebo vodou. Môže sa šíriť aj prostredníctvom znečisteného náradia – pri práci v sade záhradkár použije infikované píly, nožnice. Nie je výnimočné, že niektorý drevokazný hmyz prenáša spóry pasívne. Spóry kľčia na povrchu hostiteľského stromu a prerastajú do dreva, kde začínajú rozkladať lignín a celulózu a spôsobujú trúchnivenie. Môže trvať niekoľko rokov, kým sa prejavia prvé príznaky napadnutia stromu. Často sa neskoro zistí, že strom je už značne zasiahnutý hubou a pri silnom vetre sa choré konáre zlomia.

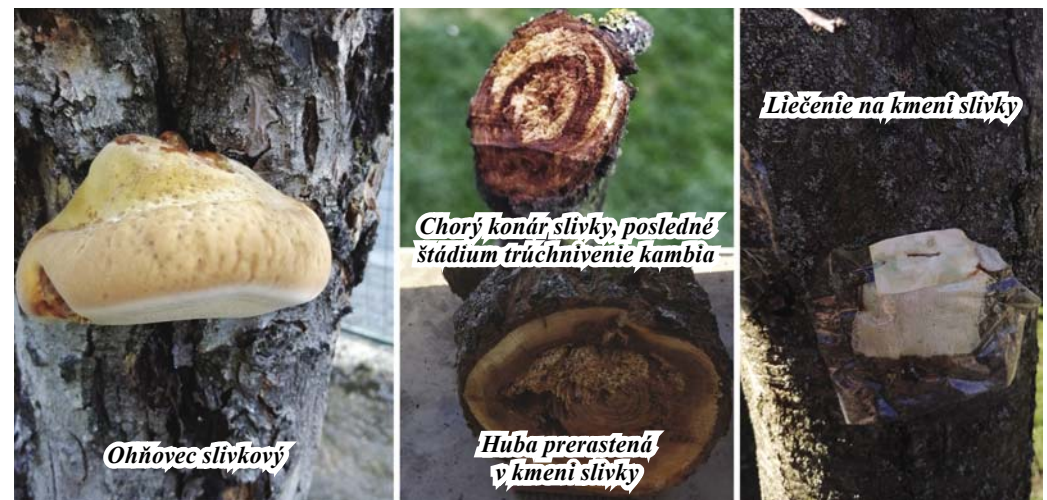
Ohňovec slivkový je pre ovocinárov veľké nebezpečenstvo, spôsobuje vážne škody na ovocných stromoch, znižuje produkciu ovocia a zvyšuje náklady (ekonomiku) na agrotechniku a ochranu. Napriek tomu má okrajovo aj pozitívne stránky. V niektorých kultúrach sa plodnice ohňovca využívajú vo farmaceutickom výskume a v medicíne na liečbu rôznych ochorení, najmä pre jeho protizápalové a antioxidačné účinky. V prírode rozkladá drevo, podporuje biodiverzitu, vytvára humus. Je predmetom výskumu, pretože produkuje enzýmy, ktoré sú schopné rozkladať lignín a to je zaujímavé pre výrobu bioetanolu z rastlinných zvyškov, pre papierenský priemysel, pre rozklad toxínov v pôde.

Aby sa predišlo napadnutiu stromov ohňovcom slivkovým, je dôležité udržiavať stromy v dobrej kondícii a minimalizovať mechanické

poškodenie kôry. Pravidelné orezávanie a odstraňovanie vyrodenej konárov znižuje riziko infekcie. Preto je nevyhnutné otvorené rany po reze okamžite zatierať štepárskym voskom alebo tekutým vápnom, v ktorom je rozpustená modrá skalica, pridáva sa aj stolársky glej, ktorý zabezpečí dezinfekciu a rýchle zaschnutie ošetrovaného rezu. V prípade, že je strom už silne napadnutý, najlepším riešením je jeho odstránenie aj s koreňom. Do jamy po vybranom chorom strome pridáme vápno. Tak sa zabráni šíreniu huby na ďalšie stromy. Liečba sa dá robiť tak, že plodnicu, ktorá je na povrchu kôry, vylúpeme a zasiahnuté miesto prikryjeme tampónom namočeným v modrej skalici. Aby sme dosiahli čo najväčší účinok, namočený tampón prekryjeme fóliou a pripneme sponkovačom. Plodnica zaschne a ďalej sa nešíri. Odpilené konáre a napadnuté drevo spálime. Nie je vhodné vyvážať ich na zberný dvor, aby sa ďalej nešírili do okolia. Nemalo by sa zabúdať ani na dezinfekciu záhradného náradia. Veľký význam má rotácia miesta výsadby mladých stromčekov v sade. Staré a odumierajúce stromy by sa nemali nechať bez ochrany, pretože sú zdrojom infekcie a šírenia huby na okolité stromy.

Ohňovec slivkový je fascinujúci druh huby, ktorá má významný dopad na ekosystémy a ovocné záhrady. Hoci môže spôsobiť hospodárske škody na ovocných stromoch, jeho štúdium a spoznanie životného cyklu môže pomôcť pri jeho kontrolovaní a ochrane stromov.

Ing. Kamil Slíž, CSc.

Skutočne zdravá škola

Plníme kritéria programu Skutočne zdravá škola

Program Skutočne zdravá škola komplexne rozvíja kultúru stravovania vo všetkých ekologických, ekonomických, sociálnych a zdravotných súvislostiach. Téma jedla je natoľko univerzálna a komplexná, že prechádza prakticky všetkými vzdelávacími oblasťami, prostredníctvom čoho je možné naplniť veľkú časť očakávaných vzdelávacích výstupov pre 1. a 2. stupeň základných škôl.

V rámci tohto programu čakajú žiakov, personál školskej jedálne, ako aj učiteľský personál workshopy na témy zdravého stravovania, vzdelávania o výžive a zdravom životnom štýle. Aktivity a témy budú rozdelené podľa potrieb a vekových preferencií spomínaných skupín.

Mladší žiaci sa oboznámia s ovocím a zeleninou hravou formou, budú tvoriť dúhu na tanieri a dozvedia sa o sezónnosti jednotlivých druhov zeleniny a ovocia. Pre starších žiakov budú pripravené komplexnejšie informácie v oblasti zdravia, ktoré sa buduje predovšetkým prostredníctvom nutrične bohatej a vyváženej stravy.

Projekt otvára dôkladná a širokospektrálna analýza školskej jedálne, následne bude prebie-

hať prieskum prostredníctvom dotazníkov medzi vybranými skupinami. Na základe výsledkov sa stanoví akčný plán postupných krokov, ktoré stravovanie v našej škole nasmerujú k zdravším a výživnejším jedálňičkom.

Vedenie ZŠ Mojmirovce

Vysádzame stromčeky a čučoriedkový krík

Posledný marcový deň sa niesol v znamení sadenia okrasných stromov, ktoré naša škola získala v rámci súťaže, ktorú organizovala Lesná škôlka www.stromceky.eu pod taktovkou p. Levického.

Žiaci spoločne s pani učiteľkou vysadili borovicu čiernu, brezu previsnutú, pagaštan konský, dub zimný a tuju. Všetky dreviny sme umiestnili na zelenom priestranstve, čím sme opäť zveľadili okolie našej školy. Najcennejší zážitok si odniesli žiaci pri samostatnej výsadbe stromčekov počas hodiny pracovného vyučovania. Pevne veríme, že sa drevinám u nás bude dariť.

Výsadba čučoriedkového kríka sa uskutočnila ako sprievodná aktivita školského ovocného programu.

Ing. Mgr. Karin Benčíková,
Mgr. Andrea Špitálska

Školský pohár SFZ mladších žiakov

Tradičná súťaž o školský pohár SFZ mladších žiakov v malom futbale sa tento rok konala opäť na ZŠ Tulipánová v Nitre, kde má svoju základňu FC Nitra. Tentokrát si mladí futbalisti našej školy zmerali sily v kvalifikácii s päťcou tímov o postup medzi šesť najlepších v okrese. Chlapcom sa darilo výborne. Po výhrach 7:0, 1:0, 2:1, 4:2 sme narazili na domácich futbalistov z akadémie FC Nitra, na ktorých sme nestačili, podľahli sme 0:4, a tak sme obsadili pekné druhé miesto. Postupne sa strelecky presadili Alexej Molnár 4x, Matúš Lacina 4x, Lukáš Novák 3x, Erik Viskup 2x a 1x Maroš Buchala. Naším chlapcom patrí poďakovanie za perfektnú reprezentáciu školy či už vo futbalovej kvalite, ale aj za ukázkové správanie a fair play hru.

Základnú školu Mojmirovce reprezentovali: Jonatan Halanda, Oliver Koegelenberg, Maroš Buchala, Marek Geller, Lukáš Novák, Alexej Molnár, Matúš Lacina a Erik Viskup.

Mgr. Peter Slíž

Súťažno-zábavný kvíz

V súčasnosti sa v škole snažíme viesť žiakov k spolupráci, kooperácii, ale aj k zdravej súťaživosti. V Odbornom učilisti internátnom Mojmirovce sme v mesiaci lesov zorganizovali súťažno-zábavný kvíz pre žiakov učebných odborov cukrárska výroba a opatrovateľská starostlivosť. Kvíz pozostával z viacerých kôl. Zameraný bol aj na stále aktuálnu tému životného prostredia, lesov, ich dôležitosti, potreby i ochrany. Hlavnou porotkyňou bola majsterka odborného výcviku Janka Adámková.

Prvé kolo tvorili otázky zo všeobecnovzdelávacích predmetov, druhé z odborných. V treťom kole sa súťažiaci i diváci zabávali na športových pokusoch i kultúrnych ukážkach spevu a recitácie.

Naplnením tematickosti kvízu bolo posledné kolo o životnom prostredí a lese. Kapitáni jednotlivých družstiev mali za úlohu vymenovať, aké listnaté a ihličnaté stromy poznajú, sformulovať stručnú úvahu na tému Význam lesov pre našu planétu. V závere úspešného podujatia súťažné tímy kreslili strom podľa vlastných predstáv.

Vítazmi súťažno-zábavného kvízu sa stali žiaci Sebastian Zettl, Kristína Kudriová a Alexandra Smanová. Odmenení sladkosťou boli všetci súťažiaci. Po oficiálnom ukončení kvízu si všetci prítomní žiaci pozreli film Ako sa rodí les.

PaedDr. Iveta Štefanovičová
Foto: Zuzana Kis Cintulová

Aprílový koncert žiakov ZUŠ

Vo štvrtok 10. apríla 2025 sa uskutočnil ďalší z obľúbenej série koncertov žiakov ZUŠ Mojmirovce – v poradí už piaty. V priestoroch Regionálneho múzea zazneli tóny, ktoré opäť dokázali, že za každým pekným výkonom stojí nielen talent, ale aj trpezlivosť, vytrvalosť a chuť rásť.

Koncert bol rozdelený do viacerých tematických celkov. Žiaci nám prostredníctvom hudby predviedli, kam sa svojim štúdiom dokázali posunúť – a to nielen po technickej stránke, ale aj v prejave a sebavedomí. Zároveň sme na pódiu privítali aj tých, ktorí vystúpili vôbec po prvý raz. Zvládli trénu, udržali tón i tempo – a stali sa tak inšpiráciou pre svojich rovesníkov.

V sólovej hre na nástroje sa predviedli klaviristi: Timea Lenčošová, Kristína Klčovanská, Diana Demínová, Michal Fazekaš, Sofia Kvasňovská, Kristína Vargová, Magdaléna Barthová a Ema Voppichler predviedla svoj talent v hre na keyboard.

Klavírný blok koncertu uzavrelo štvorročné vystúpenie Lenky Šmítalovej a Marianny Holecovej, ktoré sa stalo nádherným vyvrcholením tejto klavírnej sekcie.

Adam Jančovič a Oskar Ivanecký skvele reprezentovali gitarové oddelenie ZUŠ. Ich výkon ukázal, že žiaci v tejto oblasti dosahujú vynikajúce výsledky. Po každom vystúpení diváci odmenili žiakov zaslúženým potleskom, a to platilo aj pre flautistky Helenu Liptákovú, Soňu Pazúrikovú a Emmu Pazúrikovú, ktoré svojimi výbornými výkonmi na tomto krásnom nástroji zanechali nezabudnuteľný dojem.

Spev v ZUŠ Mojmirovce sa teší veľkému záujmu, čo bolo jasne počuť aj na koncerte, kde mladí speváci ukázali, ako sa srdcom a dušou dokážu ponoriť do každého tónu. Potlesk od divákov patrila každému, kto sa odvážil vystúpiť a predviesť svoj talent. Na koncerte sa predstavili: Jana Pavkovičová, Hana Pavkovičová, Hana Moravská, Hana Fúsková, Timotej Tóth a Emma Klbiková.

Krásnym spestrením koncertu bolo vystúpenie žiakov, ktorí prezentovali hudobný blok plný tradičných ľudových piesní. Tieto vystúpenia zdôraznili význam zachovania ľudovej tradičnej hudby a jej hodnoty pre mladú generáciu. Žiaci z Detskej ľudovej hudby pri ZUŠ Mojmirovce (DEH) Sofia Kvasňovská, Rudolf Ďurčanský, Dominika Verešová, Kristína Klčovanská a Timotej Tóth ukázali krásu ľudových melódií, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou našej kultúry. Hostia DEH Magda Kristová (cimbal), Ľudko Chudáčik (kontrabas) a Tinka Búranová (husle) doplnili a ešte výraznejšie obohatili súborové vystúpenie našich muzikantov.

Koncert uzavrel Adam Borčín a svojím vystúpením na bicích nástrojoch podčiarkol, zvýraznil bohatú farebnosť a rozmanitosť hudobného programu celého koncertu.

Tento koncert sa do pamäte divákov vryl nielen vynikajúcimi výkonmi, ale aj nezabudnuteľnou atmosférou, ktorá pripomenula, že hudba je univerzálnym jazykom, ktorý spája srdcia a inšpiruje k neustálemu rastu a tvorivosti.

Bc. Ladislav Kozma,
pedagóg ZUŠ Mojmirovce

*Milí čitatelia,
k jednému z tradičných receptov slovenskej kuchyne neodmysliteľne patrí
aj ponúkaný recept Márie Černeovej Španielsky vtáčik s tarhoňou. Je to
klasika, ktorá nesklame a ulahodí každému.*

Španielsky vtáčik s tarhoňou

Potrebuje (4 porcie):

600 g hovädzieho
mäsa zadného
soľ
mleté čierne korenie
horčicu
50 g slaniny
mrkvu
sterilizované uhorky
vaje
špekačku
olej
cibuľu
vodu
50 g masla

Na ozdobenie:

listy cvikly,
rozmarín, bobkový
list, vňať z jarnej
cibuľky, viedenskú
cibuľu

Postup:

Mäso odblaníme, umyjeme a osušime. Nakrájame na rezne, ktoré naklepeme, osolíme, okoreníme a potrieme horčicou.

Na rezne uložíme na pásiky nakrájanú slaninu, očistenú mrkvu, sterilizovanú uhorku, špekačku a uvarené vaje rozdelené na štvrtiny. Napevno stočíme (môžeme uviazať niťou, prešpikovať špáradlami alebo zabaliť do alobalu). Na rozpálenom oleji vtáčiky poriadne opečieme. Vyberieme na tanier. Cibuľu nakrájanú na jemno dáme do výpeku a dobre opražíme. Pridáme naplnené mäso, zalejeme vodou (vývarom) a dusíme domäkka. Mäkké mäso vyberieme zo šťavy. Šťavu dobre prevaríme, precedíme a dochutíme soľou, korením a maslom.

Tarhoňa

Potrebuje:

400 g tarhone, olej, soľ a vodu

Postup:

V hrnci rozpálime olej, pridáme tarhoňu, ktorú dobre opečieme. Osolíme a zalejeme vriacou vodou. Necháme dusiť cca 20 minút a odstavíme.

Mäso servujeme prekrojené zošíkma alebo nakrájané na pláty s tarhoňou a šťavou. Nakoniec ozdobíme.

*Dobrá chuť praje
Mária Černeková!*

Spracovala **Mgr. Dagmar Kiššová**
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Základný výcvik Rýchlokurz

PANTER

Autoškola

AKCIA

KURZY otvárame 2x do mesiaca

vodičské oprávnenie sk. B (3500 kg), B96 (4250 kg)

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň
Infolinka: 0905 554 888, autoskolapanter.sk